

7/42819 GY 138

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET SALİH UZUN'A AİT 7/42819 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm vb. sektörlerin adil ve dengeli su paylaşımını sağlamak aynı zamanda su kullanımından elde edilecek faydayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla havza ve alt havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır.

Şu ana kadar Akarçay, Aras, Batı Akdeniz, Burdur, Büyük Menderes, Çoruh, Gediz, Konya, Kuzey Ege, Küçük Menderes, Meriç-Ergene, Sakarya, Seyhan ve Susurluk olmak üzere 14 havzada SSTP tamamlanmıştır. Antalya, Batı Karadeniz, Doğu Akdeniz, Doğu Karadeniz, Kızılırmak, Marmara ve Yeşilırmak olmak üzere 7 havzada SSTP çalışmaları devam etmektedir.

SSTP ile havza ve alt havza ölçeğinde her sektörün ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek planlanması yapılmaktadır. Bu çalışmalarda iklim değişikliği sebebiyle oluşabilecek kuraklık risklerine karşı normal durum ve 5 farklı kuraklık senaryosu (normal durum, hafif kurak, orta kurak, şiddetli ve çok şiddetli kurak dönemler) ile geleceğe yönelik (1-6 yıl, 12 yıl ve 18 yıl aralıklarda) havzadaki çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm gibi sektörlerin havza bazındaki su taleplerine uygun olarak su tahsis senaryoları hazırlanmakta ve su tahsis planlaması yapılmaktadır. İklim değişikliğinin tarımsal üretim ve gıda arzı üzerindeki etkileri değerlendirilmekte ve tarım sektöründeki riskler en aza indirilmektedir.

Gediz Havzası Master Plan Raporu verilerine göre, havzada Gediz Nehri ve bağlı su kaynaklarından sulama yapılan toplam tarım alanı yaklaşık, 220.434 hektar olup planlanan projelerin tamamlanması ile bu alanın 239.000 hektara ulaşması öngörülmektedir. Mevcut sulama faaliyetleri ağırlıklı olarak açık kanal sistemleri ile gerçekleştirilmektedir. Gediz Havzası genelinde sulama alanlarının yaklaşık %70-80'inin açık kanal, %20-30'unun ise kapalı (borulu) sistemler ile sulandığı teknik olarak değerlendirilmektedir.

Gediz Havzası'nda sulama amacıyla kullanılan yerüstü su kaynaklarında, Yerüstü Su Kalitesi Yönetmeliği'nde belirtilen kriterlere uygun olarak mevsimsel periyotta (3 ayda bir) izleme çalışmaları gerçekleştirilmektedir. İzleme istasyonlarından alınan numuneler üzerinde fizikokimyasal, ağır metal, PAH, pestisit, VOC, hidrokarbon ve mikrobiyoloji parametrelerinin analizleri yapılarak, elde edilen ham veriler Bakanlığımızca değerlendirilmektedir.

Tarım ve sanayi açısından en önemli bölgelerimizden biri olan Gediz Havzası için Bakanlığımızca hazırlanmış olan Gediz Havzası Eylem Planı 04.05.2023 tarihinde Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle yürürlüğe girmiştir. Gediz Havzası Eylem Planı ile havzadaki su kirliliğinin önlenmesi ve su kaynaklarımıza yönelik belirlenen "iyi su durumu" hedefine ulaşılması, ayrıca taşkın ve kuraklık hadiselerinin yönetimi ve sektörel su tahsisinin adil bir şekilde yapılması hedeflenmektedir.

Yaklaşık 2 milyon vatandaşımızın yaşadığı havzanın tamamında kentsel atıksu arıtımı, katı atıkların düzenli bertarafı, sanayi kaynaklı kirliliğin giderilmesi, iyi tarım uygulamaları ile tarımsal kaynaklı kirliliğin azaltılması, suyun verimli ve etkin kullanılması, arz-talep dengesi dikkate alınarak gıda güvenliğinin sağlanması, taşkın ve kuraklığın olumsuz etkilerinin azaltılması hedeflerine ulaşılabacaktır. Söz konusu uygulamalar, Manisa Valiliği koordinasyonunda oluşturulan eylem planı takip komisyonu vasıtasıyla yürütülmektedir.

Demirköprü Barajı'ndan Aşağı Gediz sulama sistemine verilen suyun açık kanal sistemleri ile iletimi sırasında; buharlaşma, sızma ve işletme koşullarından kaynaklanan çeşitli kayıplar

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

meydana gelmektedir. Söz konusu kayıplar, şebekenin fiziksel durumu ile işletme şartlarına bağlı olarak değişkenlik göstermektedir.

Demirköprü Barajı'nda rehabilitasyon çalışmalarının son 10 yıla ait işletme verileri esas alınarak, 2024 yılında yeniden değerlendirme yapılmıştır.

“Gediz Sulamaları Rehabilitasyonu Planlama Revizyonu Yapımı” işi tamamlanmış olup fizibilite raporu sonucunda, söz konusu modele ait yatırım maliyetlerinin yeterli düzeyde rantabiliteye haiz olmadığı belirlenmiştir.

Gediz Nehri üzerinde akım gözlem istasyonları aracılığıyla, debi ölçümleri düzenli olarak yapılarak, elde edilen yıllık ve aylık akım verileri Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü veri tabanlarında kayıt altına alınmaktadır. Söz konusu veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Son 10 Yıl Toplam Akım

DSİ ETÜT PLANLAMA VE TAHSİSLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI												
RASATLAR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ												
RASAT TABLOSU												
İSTASYON İSMİ			GEDİZ N. - MURADIYE KÖPRÜSÜ					İŞLT. İDARE		DSİ	RAKIM	17
İSTASYON NO			D05A025					BÖLGE-HAVZA		İZMİR / Gediz		
YERİ			MANİSA'YA 9 KM MESAFEDEKİ MURADIYE KÖPRÜSÜNDEDİR. (PAFTA K18-C1)									
İL VE İLÇESİ			MANİSA Merkez					ENLM-BYLAM		38:40:55 27:20:1		
RASAT TÜRÜ			AKIM (hm3)							SU YILI		016-2025
YIL	EKİ	KAS	ARA	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL
2016	0.026	0.030	0.045	0.136	0.097	0.142	0.070	0.048	0.070	0.088	0.084	0.033
2017	0.024	0.035	0.054	0.181	0.104	0.102	0.081	0.079	0.084	0.134	0.110	0.051
2018	0.022	0.022	0.036	0.059	0.065	0.103	0.062	0.052	0.120	0.082	0.076	0.050
2019	0.019	0.021	0.051	0.419	0.311	0.105	0.096	0.058	0.055	0.088	0.084	0.031
2020	0.019	0.022	0.032	0.037	0.071	0.069	0.056	0.052	0.049	0.076	0.051	0.030
2021	0.024	0.021	0.023	0.062	0.125	0.125	0.067	0.038	0.031	0.070	0.020	0.011
2022	0.012	0.011	0.057	0.046	0.091	0.064	0.037	0.012	0.009	0.038	0.014	0.004
2023	0.003	0.006	0.014	0.029	0.015	0.022	0.033	0.021	0.033	0.040	0.028	0.006
2024	0.005	0.015	0.034	0.086	0.051	0.043	0.025	0.011	0.024	0.137	0.029	0.002
2025	0.003	0.003	0.045	0.087	0.019	0.014	0.022	0.009	0.008	0.060	0.002	0.003

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Son 10 Yıl Ortalama Akım

DSİ ETÜT PLANLAMA VE TAHSİSLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI												
RASATLAR ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ												
RASAT TABLOSU												
İSTASYON İSMİ			GEDİZ N. - MURADİYE KÖPRÜSÜ					İŞLT. İDARE		DSİ	RAKIM	17
İSTASYON NO			D05A025					BÖLGE-HAVZA		İZMİR / Gediz		
YERİ			MANİSA'YA 9 KM MESAFEDEKİ MURADİYE KÖPRÜSÜNDEDİR. (PAFTA K18-C1)									
İL VE İLÇESİ			MANISA Merkez					ENLM-BYLAM		38:40:55 27:20:1		
RASAT TÜRÜ			DEBİ (m3/s)							SU YILI		016-2025
YIL	EKİ	KAS	ARA	OCA	ŞUB	MAR	NİS	MAY	HAZ	TEM	AĞU	EYL
2016	0.010	0.012	0.017	0.051	0.039	0.053	0.027	0.018	0.027	0.033	0.031	0.013
2017	0.009	0.014	0.020	0.068	0.043	0.038	0.031	0.030	0.033	0.050	0.041	0.020
2018	0.008	0.009	0.014	0.022	0.027	0.039	0.024	0.019	0.046	0.031	0.029	0.019
2019	0.007	0.008	0.019	0.156	0.128	0.039	0.037	0.022	0.021	0.033	0.031	0.012
2020	0.007	0.008	0.012	0.014	0.028	0.026	0.022	0.020	0.019	0.029	0.019	0.012
2021	0.009	0.008	0.009	0.023	0.052	0.047	0.026	0.014	0.012	0.026	0.007	0.004
2022	0.004	0.004	0.021	0.017	0.038	0.024	0.014	0.005	0.004	0.014	0.005	0.001
2023	0.001	0.002	0.005	0.011	0.006	0.008	0.013	0.008	0.013	0.015	0.011	0.002
2024	0.002	0.006	0.013	0.032	0.021	0.016	0.010	0.004	0.009	0.051	0.011	0.001
2025	0.001	0.001	0.017	0.032	0.008	0.005	0.009	0.004	0.003	0.023	0.001	0.001